

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.411/2014/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2015. november hó 24. napján tartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt az I. r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2014. év szeptember hó 23. napján kelt 4.B.99/2013/45. számú ítéletét megváltoztatja.

I. rendű vádlott szabadságvesztése felfüggesztésének próbaidejét 3 (három) évre enyhíti.

14.000 (tizennégyezer) forint útbaindítási költség megfizetésére kötelezését mellőzi, az őt terhelő bűnügyi költség összege helyesen 362.456 (háromszázhatvankettőezer-négyszázötvenhat) forint.

A II. rendű vádlott bűnügyi őrizetben töltött idejének utolsó napját 2009. május 31. napjára helyesbíti.

E vádlottal szemben a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére pártfogó felügyeletet rendel el.

A II. rendű vádlott cselekménye minősítésének jogszabályhelyének megjelölését a Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (3) bekezdés ba) pontra helyesbíti.

E vádlottat 1 (egy) évi próbára bocsátásra ítéli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű, a II. rendű és a III. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban összesen 47.465 (negyvenhétezer-négyszázhatvanöt) forint bűnügyi költség merült fel, melyből a II. rendű vádlott 13.175 (tizenháromezer-százhetvenöt) forintot, a III. rendű vádlott 15.145 (tizenötezer-száznegyvenöt) forintot köteles az államnak megfizetni, míg a fennmaradó 19.145 (tizenkilencezer-száznegyvenöt) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Budapest Környéki Törvényszék 2014. szeptember hó 23. napján kihirdetett 4.B.99/2013/45. számú ítéletével az I. rendű és a II. rendű vádlottakat társtettesként elkövetett rablás büntette [2012. évi C. törvény 365. § (2) bek.] és társtettesként elkövetett lopás vétsége [2012. évi C. törvény 370. § (1) bek., (2) bek. a/ pont] miatt, ezen túlmenően a II. rendű vádlott bűnösségét testi sértés büntetének kísérletében [2012. évi C. törvény 164. § (1) bek., (3) bek.] is megállapítva - halmazati

büntetésül - két-két év börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását I. rendű vádlottnál négy évi, II. rendű vádlott esetében pedig öt évi próbaidőre felfüggesztette.

A III. rendű vádlottat társtettesként elkövetett lopás büntettségének kísérlete [2012. évi C. törvény 370. § (1) bek., (2) bek. bd/ pont, (3) bek. ba/ pont] miatt megrovásban részesítette.

Rendelkezett az I. rendű és a II. rendű vádlottakat érintően a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére az őrizetben töltött idő beszámításáról és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, továbbá a bűnjelként lefoglalt dolgokról, valamint külön-külön kötelezte a vádlottakat a felmerült bűnügyi költség egy részének megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész - nyilatkozattételre három napot fenntartva, törvényes határidőben - mindhárom vádlott terhére, büntetésük súlyosítása végett jelentett be fellebbezést.

Az elsőfokú ítéletet a vádlottak valamint az I. rendű és a III. rendű vádlottak védői tudomásul vették, míg a II. rendű vádlott védője - ugyancsak a nyilatkozattételre fenntartott határidőn belül - részben felmentésért, részben enyhítésért élt perorvoslattal.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 749/2013/3. számú átiratában és képviselője a másodfokú tárgyaláson rámutatott, hogy az elsőfokon, kijelölés alapján eljáró törvényszék a perrendi szabályok megtartásával lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a lehetséges bizonyítékokat feltárta, tárgyalás anyagává tette és iratszerűen rögzítette. Kiemelten vizsgálta a gépjárművel okozott sérülés keletkezésének körülményeit, a közvetlen tanúk és a szakértők egymás jelenlétében történt meghallgatásával, szakvéleményük figyelembevételével. Elmulasztotta azonban az elkövetési érték tekintetében a tárgyszakértői vélemény és szaktanácsadói vélemény tárgyalás anyagává tételét, amely miatt az ítélet kismértékben megalapozatlan, amely azonban a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételével orvosolható.

Kellően megindokolta, hogy a vádlottak tagadásával szemben milyen bizonyítékokat, miért fogadott el. A bizonyítékok logikus és alapos mérlegelésével megállapított, megalapozott tényállás a másodfokú eljárásban is irányadó. A tényállásból okszerűen következtetett mindhárom vádlott bűnösségére, s cselekményeiket törvényesen is minősítette.

A törvényszék által számbavett bűnösségi tényezőknél túl további súlyosító körülmény a vagyon elleni bűncselekmények elszaporodottsága, a társas, valamint I-II. rendű vádlottnál az ugyanazon sértett sérelmére többszöri elkövetés. Az eljárás vádlottaknak is betudható elhúzódsát az elsőfokú bíróság nem értékelhette volna a terheltek javára. A törvényszék által kiszabott büntetés, illetve intézkedés nem szolgálja megfelelően a büntetés célját, ezért mindhárom vádlottnál a joghátrány súlyosítását: I-II. rendű vádlottaknál végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás alkalmazását, a II.r. vádlott által őrizetben töltött idő pontosítását, míg a III. rendű vádlott esetében is büntetés kiszabását indítványozta. E változtatást meghaladóan az ítélet járulékos rendelkezéseinek helybenhagyására tett indítványt.

Az I. rendű vádlott védője az elsőfokú ítéletet mindenben megalapozottnak találta. Álláspontja szerint a törvényszék a bizonyítékokat részletesen értékelte, s a kellően felderített tényállás alapján, törvényes minősítés mellett arányos büntetést szabott ki. Kellő indokát adta annak is, hogy miért alkalmazott az enyhítő tényezők és a kedvező személyi körülmények folytán az I. rendű vádlottal szemben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést, amely megfelelően szolgálja a büntetés célját. Az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A II. rendű vádlott védője perbeszédében a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítás eredményeként állapított meg terhelő tényállást a vádlottra, aki védekezése szerint akkoriban vasazással foglalkozott, tehergépkocsival járta az utcákat, de sosem gyűjtött és tulajdonított el magánterületről dolgokat. K.A. sértett ujjlenyomata a közúti baleset

kapcsán került a kocsira. A II. rendű vádlott tagadásának elfogadását kérte, azzal, hogy az elhanyagolt területről nem volt felismerhető, hogy gazdája volna. Amennyiben a másodfokú bíróság a felmentésre irányuló indítványt nem fogadná el, úgy - az elsőfokú ítélet kihirdetése óta bekövetkezett 14 hónapos időmúlást is figyelembe véve - a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

A III. rendű vádlott védője azt hangsúlyozta, hogy a III. rendű vádlott uratlan dolognak vélte a vádbeli IFA-motort és így kívánta megszerezni. Az elsőfokú ítéletet sem bűnössége beismeréseként vette tudomásul, csupán belefáradt az eljárásba és azért nem jelentett be fellebbezést. A 61. évét betöltött, büntetlen előéletű III. rendű vádlottal szemben az alkalmazott intézkedés mind a generális, mind a speciális prevenciós céloknak megfelel, annak súlyosítása nem indokolt. Az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján - a Be. 348. § (1) bekezdése szerint - mindhárom vádlottat érintően, teljes körűen felülbírált a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során a perrendi szabályokat túlnyomórészt megtartotta.

A törvényszék - annak megállapítása mellett, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádtól eltérően minősülhet (*33./ sorszámú tárgyalási jegyzőköny*) - a bizonyítási eljárás során a Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a tényállás alapos és hiánytalan felderítéséhez szükséges valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerezte.

Az ügy felderítése során körültekintően vizsgálta a bűncselekmény szempontjából releváns bizonyítási eszközöket, a vádlottak részleteiben változó, de felelősségüket túlnyomórészt tagadó védekezésével szemben a cselekményt közvetlenül észlelő személyek tanúkénti vallomását, s kiemelten foglalkozott a gépjárművel okozott sérülés keletkezésének körülményeivel, az ekörben adott szakvéleménnyel és a szakértők tárgyalási nyilatkozatával.

A tárgyaláson kihallgatott személyekkel szemben a szükséges figyelmeztetések elhangzottak, s az arra adott válaszok is rögzítésre kerültek. A vallomások közti eltérések feloldását szembesítésekkel is megkísérelte. Az okiratok tárgyalás anyagává tétele ugyancsak megtörtént.

A vagyon elleni bűncselekmények elkövetési értéke tekintetében a vádirattal egyezően, a szakértői, illetve szaktanácsadói vélemények alapulvételével állapított meg tényállást, anélkül azonban, hogy e véleményeket a tárgyalás anyagává tette volna.

Emiatt a megállapított történeti tényállás megalapozatlansági okban szenved, mivel a Be. 78.§ (4) bekezdése értelmében az eljárási szabályok megsértésével megszerzett bizonyíték nem értékelhető bizonyítékként és a fenti szakvélemények figyelmen kívül hagyása a Be. 351.§ (2) bek. b/ pontja szerinti hiányosságot eredményez.

A másodfokú bíróság bizonyítás felvétele útján kiküszöbölheti az elsőfokú ítélet megalapozatlanságára vezethető eljárási szabálysértést, amely azzal valósul meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása során olyan bizonyítékokat is értékelt, amelyeket az eljárás során nem tett a tárgyalás anyagává (BH 2004/ 353).

A fenti eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében az ítéltábla a Be. 363. § (2) bekezdés b/ pontja alapján tárgyalást tartott, amelyen a Be. 351. § (1) bekezdésére figyelemmel bizonyítást vett fel. Ennek keretében a tanács elnöke felolvasta a H.Gy. tárgyszakértő által készített szakértői véleményt (*nyomozati iratok 447-453. oldala*), valamint a szaktanácsadói véleményt (*nyomozati iratok 71. oldal*).

A felvett bizonyítás alapvetően összhangban áll a mérlegeléssel megállapított tényállással, így módon a másodfokú bíróság minden további nélkül értékelheti a tárgyaláson felvett bizonyítékokat. Annyiban szorul korrekcióra az ítélet 10. oldalának 2.3.1.3. pontja, miszerint az elektromos elosztó doboz szakvélemény szerinti és az összesítésben is 5.000 forintként figyelembe vett értéke - nyilvánvaló elírás folytán - a felsorolásban 50.000 forintként szerepel.

A fentiek helyesbítéssel az elsőfokon eljáró bíróság által megállapított tényállás minden tekintetben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, így megalapozott és a Be. 352. § (2) bekezdése értelmében alkalmas rá, hogy a felülbírálat során a másodfokú bíróság határozatát arra alapozza.

A Be. 78. § (3) bekezdés értelmében a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A bizonyítékok szabad mérlegelésének korlátja a bíróság indokolási kötelezettsége, az ítélet indokolásából ugyanis világosan ki kell tűnnie, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett.

Az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről kellő részletességgel számot adott, indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Nyomon követhetően és ellenőrizhető módon megindokolta, hogy egyes bizonyítékokat miért fogadott el, azokból milyen következtetést vont le és a megállapított tényeket mi alapján találta bizonyítottnak.

A vagyon elleni bűncselekmény elkövetési értékében mutatkozó bizonytalanságot a Be. 4. § (2) bekezdésében írt in dubio pro reo elve alkalmazásával a terheltek javára értékelte.

Megfelelő érveléssel vetette el a vádlottak bűnösségüket kétségbe vonó védekezését és kellő indokát adta, hogy tagadásukkal szemben miért alapozta a tényállást azokra az egymással összhangban álló bizonyítékokra, amelyek a másként történés lehetőségét kizárták.

Ilyen a tanúvallomások tartalmát megerősítő bizonyítékként kellett értékelni, hogy nemcsak Takács Imre adott a terheltekre illő személyleírást és a sértett fel is ismerte az I-II. rendű vádlottakat, - hanem a I. rendű vádlott egyik (később elfogadható indok nélkül megváltoztatott) vallomásában önmagát és a II. rendű vádlottat illetően is K.A.-val egybehangzóan nyilatkozott. A II. rendű vádlott gépkocsijára a sértett ujjlenyomata már a közúti baleset előtt, a vádbeli szituációban rákerült, s az I. rendű vádlott által sajátjának elismert halászsapkát a bűncselekmény helyszínén foglalták le. Ezek tökéletesen megcáfolták azt a terhelti előadást, miszerint sosem jártak a vádbeli helyszínen.

A III. rendű vádlott azon védekezését, miszerint csak készültek a motorblokk kalapáccsal történő szétverésére, határozottan megcáfolta az ütések hangjára figyelő J.T. tanú vallomása és a motor funkcionális megsemmisüléséhez vezető erőbehatások fellelt nyomai, amelyek szinkronban álltak néhai N.K. önmagát is terhelő gyanúsítottai vallomásával.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékoktól a tényálláshoz vezető következtetések során a hitelesnek elfogadott bizonyítékokkal összhangban, a logika szabályainak és hétköznapi gondolkodásnak megfelelő következtetésre jutott, amikor a vádlottak bűnösségét megállapította.

A vádlottak és védőik felmentésre irányuló fellebbezései az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének olyan kritikái, amelyek a meglévő, már mérlegelt bizonyítékok újraértékelését és a terheltek védekezésének elfogadását célozzák. Az irányadó perrendi szabályok szerint azonban - a megalapozott tényálláshoz kötöttség folytán - ezek a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethettek.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott történeti tényállásból okszerűen következtetett mindhárom vádlott bűnösségére és helytállóan alkalmazta velük szemben az összehatásában kedvezőbb elbíráláskor hatályos Btk. rendelkezéseit.

A vádlottak terhére rótt bűncselekmény törvényhelyének megjelölése azonban a III. rendű vádlottnál annyiban szorul pontosításra, hogy a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző cselekmény a dolog elleni erőszakkal történt végrehajtási módra tekintettel - a (2) bekezdés bd/ pontjában írt, a zsebtolvajlásra utalás helyett - a (2) bekezdés bc/ pontjára tekintettel minősül a (3) bekezdés ba/ pontja szerint.

A vagyon elleni cselekmények minősítésénél helyesen vont következtetést a társtettesi elkövetésre, figyelemmel arra, hogy a terhükre rótt bűncselekményeket I-II. rendű vádlottak egymással, míg a III. rendű vádlott az időközben elhalálozott N.K-val akarategységben valósították meg. Helytállóan minősítette a törvényszék önálló tettesi elkövetésként a II. rendű vádlott testi épség elleni cselekményét, akinél a ténylegesen bekövetkezett, nyolc napon belül gyógyuló sérülés ellenére okszerűen vont következtetést nyolc napon túli gyógytartamú sérülés bekövetkezésének reális lehetőségére és állapította meg a súlyosabb minősítés alá eső cselekmény kísérletét.

Az elsőfokú bíróság maradéktalanul felsorolta a büntetés kiszabása során figyelembe veendő bűnösségi tényezőket.

Az I. rendű vádlott esetében az elsőfokon halmazati büntetésül meghatározott szabadságvesztés tartamában megfelel a bűnösségi tényezőknek és a belső arányosságnak is. Emiatt súlyosabb joghátrány alkalmazására e vádlottnál nincs szükség. Az eredménytelen ügyészi fellebbezés miatt azonban az ítélőtábla az elsőfokú határozat kihirdetésétől eltelt időnek megfelelő egy évvel, a középtartamnak megfelelő három évre mérsékelte a próbaidő mértékét.

A II. rendű vádlott esetében az elsőfokú bíróság által meghatározott joghátrány az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyával, valamint a személyében rejlő társadalomra való veszélyességgel arányban áll és megfelelően szolgálja a büntetés célját. Ekként sem a büntetés enyhítésére, sem annak súlyosítására nem látott indokot a másodfokú bíróság.

Előéletére és az elkövetett cselekmények erőszakos jellegére tekintettel azonban a próbaidő eredményes elteltéhez szükségesnek találta a terhelt rendszeres figyelemmel kísérését, ezért a Btk. 69.§ (1) bekezdés e/ pontja alapján pártfogó felügyeletét rendelte el, amelynek tartama a Btk. 70. § (1) bekezdés c/pontja szerint megegyezik a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejével.

Az elsőfokon felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt terhelnél a másodfokú bíróság a terhére bejelentett ügyészi fellebbezés nélkül is elrendelhet pártfogó felügyeletet, annak ellenére, hogy az elkövetőre nézve az elsőfokú bíróság döntésénél kétségtelenül hátrányosabb helyzetet jelent, mivel megteremti annak lehetőségét, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés a pártfogó felügyelet szabályainak súlyos megszegése esetén végrehajtásra kerüljön, nem ütközik a súlyosítási tilalomba (BH 1985/339.). A jelen esetben a súlyosítást célzó ügyészi fellebbezést ennyiben tartotta méltányolhatónak a másodfokú bíróság.

A III. rendű vádlott esetében megalapozottnak találta a terhére bejelentett perorvoslatot.

A tettenérés folytán kísérleti szakban rekedt cselekmény miatt a tagadásban lévő és megbánást sem mutató vádlottal szemben a legenyhébb intézkedés alkalmazása súlytalan, amely nem szolgálja sem a generális, sem a speciális prevenciót.

Az idős életkorú és büntetlen előéletű vádlottnál azonban büntetés alkalmazása sem állna arányban az elkövetett cselekménnyel. Ezért az elsőfokú bíróság által alkalmazottnál súlyosabb intézkedést, a Btk. 65.§ (1) bekezdése szerinti próbára bocsátást látott alkalmazandónak. Annak próbaidejét a Btk. 65.§ (2) bekezdése szerinti törvényi minimummal egyező egy évben határozta meg.

A törvényszék a törvénynek megfelelően döntött a bűnjelként lefoglalt sapka lefoglalásának megszüntetéséről és az I. rendű vádlottnak történő visszaadásáról.

Helyesen rendelkezett a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetére az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, illetve a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről is.

A II. rendű vádlott által őrizetben töltött időt azonban csak a beszámításnál jelölte meg iratszerűen, míg a terhelt személyi adatai között az őrizet befejező napja elírással szerepel. Ezt a másodfokú bíróság az ítélet rendelkező részének első oldalán 2009. május 31. napjára helyesbítette.

Az elsőfokú bíróság indokoltan kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottakat a büntetőjogi felelősségükkel összefüggésben felmerült, eltulzottnak nem tekinthető bűnügyi költség külön-külön történő megfizetésére.

Tévedett azonban, amikor az I. rendű vádlott 2014. július 1. és 3. napjaira kitűzött tárgyalásokra történt sikertelen útbaindításával kapcsolatban keletkezett költséget is bűnügyi költségnek tekintette. Figyelmen kívül hagyta a Be.74. §-ának (5) bekezdését, amely az elővezetéssel (162. §), valamint a terhelt elfogása és megtalálása esetén meghatározott bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság elé állításával [73. § (3) bek.] felmerült költség kapcsán az általánostól eltérően rendelkezik, miszerint nem számolható el bűnügyi költségként, s az ilyen eljárási cselekménnyel okozott költség megtérítésére külön jogszabály az irányadó.

Az elővezetés végrehajtásával, valamint a terhelt elfogatóparancs alapján történő elfogásával és előállításával felmerült költség mértékéről, valamint megtérítésének részletes szabályairól szóló 35/2008. (XII.31.) IRM-PM együttes rendeletnek az eljárási cselekmény idején hatályos 2. § (1) bekezdése értelmében az elővezetés, illetve a hatóság elé állítás költségének megtérítésére az elrendelő határozatban megjelölt személyt kell kötelezni, amelynek mértéke a 71/2014.(XII.19.) BM rendelet 2.§ -a szerint kilométerenként 450 forint, de legalább 7000 forint. A 3. § (3) bekezdése alapján, ha az elővezetendő személy az elrendelő szerv által meghatározott helyen nem található fel, a költséget akkor is meg kell megállapítani, az elővezetést fogyanatosító szerv székhelye és az elrendelő szerv által meghatározott hely közötti távolság figyelembevételével.

A költségtérítés összegét a fogyanatosító szerv igazolása alapján az elrendelő szerv állapítja meg [4. § (1) bek.] és a költségtérítés összegét az elrendelő szerv számlájára kell befizetni [5. § (1) bek.]

A fentiek alapján az elővezetés megkísérlésével felmerült költség nem bűnügyi költség és annak viselése sem függ a büntetőeljárás kimenetelétől. Ezért az I. rendű vádlott kétszeri útbaindítással megkísérelt elővezetési költség megfizetésére kötelezését a másodfokú bíróság mellőzte és a terhelt által az állam javára megfizetendő bűnügyi költség összegét 14.000 forinttal csökkentve, annak mértékét 362.456 forintban állapította meg.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéeltábla az elsőfokú ítéletet mindhárom vádlottnál a a büntetés kiszabása körében [a Be. 372. § (1) bekezdése alapján] a fentiek szerint megváltoztatta, míg a határozat járulékos rendelkezéseit pontosításokkal [a Be. 371.§ (1) bekezdése szerint] helybenhagyta.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2015. november hó 24. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s. k.
tanács elnöke

Dr. Sebe Mária s. k.
előadó bíró

Dr. Halász Etelka s. k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2014. szeptember hó 23. napján kelt 4.B.99/2013/45. számú ítélete I. rendű, II. rendű és III. rendű vádlottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.411/2014/12. számú ítéletével 2015. november hó 24. napján jogerőre emelkedett és - a felfüggesztett szabadságvesztés kivételével - végrehajtható.

Budapest, 2015. november hó 24. napján

. Hrabovszki Zoltán s. k.
a tanács elnöke